

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Procesiniai terminai

Procesiniai terminai

Švedija

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Civilinėse bylose taikomi kelių skirtingų rūšių terminai, taip pat Konstitucijoje nustatyti laiko tarpai. Pavyzdžiui, tai yra apeliacijos, skundo padavimo ir bylos nagrinėjimo atnaujinimo terminai (terminas, per kurį byla turi būti iškelta teisme). Taip pat yra nuostatų, kuriose paprasčiausiai nurodyta pareiga imtis priemonės, o terminą, per kurį ši pareiga turi būti įgyvendinama, tuomet nustato pats teismas; pvz., papildomos informacijos, įrodymų arba atsiliepimo į ieškinį pateikimo terminai.

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

Šeštadieniai, sekmadieniai ir švenčių dienos yra ne darbo dienos.

Toliau nurodomos Švedijos švenčių dienos (Švenčių dienų įstatymas (1989:253); šved. *lagen om allmänna helgdagar*):

Naujųjų metų diena (sausio 1 d.);

Trys karaliai (sausio 6 d.);

Didysis penktadienis (paskutinis penktadienis prieš Velykas);

Velykų sekmadienis (pirmasis sekmadienis po pilnatis arba po kovo 21 d.);

Velykų antroji diena (diena po Velykų sekmadienio);

Kristaus žengimo į dangų šventė (šeštasis ketvirtadienis po Velykų sekmadienio);

Sekminės (septintasis sekmadienis po Velykų);

Švedijos nacionalinė diena (birželio 6 d.);

Vidurvasario šventė (šeštadienis tarp birželio 20 ir 26 d.);

Visų Šventųjų diena (šeštadienis tarp spalio 31 d. ir lapkričio 6 d.);

Kalėdos (gruodžio 25 d.);

Kalėdų antroji diena (gruodžio 26 d.).

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

Pagal pagrindinį terminus reglamentuojantį principą, kai teismas paveda asmeniui atlikti tam tikrą veiksą byloje, jam turi būti suteikiama pakankamai laiko šiam veiksmui atlikti (Švedijos teismo proceso kodekso (šved. *rättegångsbalken*) 32 skyriaus 1 straipsnis). Dažniausiai maksimalų suteikiamą laiką nustato teismas, kuris tokiu atveju turi nustatyti terminą, per kurį šaliai bus suteiktas priimtinas laiko tarpas reikalavimams įvykdyti.

Švedijos teismo proceso kodekse tik nedaugeliu atvejų yra nustatytas konkretus terminas. Tai iš esmės pasakytina apie terminus, per kuriuos turi būti paduodami apeliaciniai skundai dėl teismo sprendimo ar nutarties arba pateikiami prašymai atnaujinti bylos nagrinėjimą, arba kai kuriais atvejais – prašymai pakeisti terminą.

Asmuo, norintis paduoti apeliacinį skundą dėl apylinkės teismo sprendimo civilinėje byloje, turi tai padaryti per tris savaites nuo sprendimo paskelbimo.

Asmuo, norintis paduoti apeliacinį skundą dėl apylinkės teismo (šved. *tingsrätt*) nutarties civilinėje byloje, turi tai padaryti per tą patį terminą. Tačiau jeigu nagrinėjant bylą priimta nutartis nebuvo paskelbta teismo posėdyje ir teismas nenurodė, kada nutartis bus paskelbta, terminas apeliaciniam skundui paduoti pradėdamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią apeliantas gavo nutartį. Apeliaciniai skundai dėl apeliacinio teismo (šved. *hovrätt*) sprendimų arba nutarčių turi būti paduodami per keturių savaičių terminą (Švedijos teismo proceso kodekso 50 skyriaus 1 straipsnis, 52 skyriaus 1 straipsnis, 55 skyriaus 1 straipsnis ir 56 skyriaus 1 straipsnis).

Šalis, dėl kurios apylinkės teismas (šved. *tingsrätt*) priėmė sprendimą už akių, per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią jai buvo įteiktas sprendimas, gali prašyti atnaujinti bylos nagrinėjimą (Švedijos teismo proceso kodekso 44 skyriaus 9 straipsnis).

Jeigu apeliacinis skundas paliktas nenagrinėtas dėl to, kad apeliantas nedalyvavo apeliacinio teismo (šved. *hovrätt*) procese, per tris savaites nuo nutarties priėmimo apeliantas gali paprašyti teismo grąžinti bylą nagrinėti (Švedijos teismo proceso kodekso 50 skyriaus 22 straipsnis).

Jeigu šalis praleido apeliacinio skundo padavimo arba prašymo grąžinti bylą nagrinėti ar atnaujinti bylos nagrinėjimą pateikimo terminą, ji gali prašyti atnaujinti terminą. Prašymas turi būti pateikiamas per tris savaites nuo termino praleidimą pateisinančių aplinkybių išnykimo ir ne vėliau kaip per vienus metus nuo termino pabaigos (Švedijos teismo proceso kodekso 58 skyriaus 12 straipsnis).

Įvairūs terminai taikomi ir supaprastintame procese Švedijos vykdymo tarnyboje. Atsakovas bus įpareigojamas pastabas dėl pareiškimo pateikti per tam tikrą terminą nuo jo įteikimo. Išskyrus konkrečias aplinkybes, šis terminas negali būti ilgesnis nei dvi savaitės (Mokėjimo įsakymų ir teisinės pagalbos įstatymo (šved. *lagen om betalningsföreläggande och handräckning*) (1990:746) 25 straipsnis). Jeigu atsakovas ginčija pareiškimą, pareiškėjas per ne daugiau kaip keturias savaites nuo pranešimo apie prieštaravimą įteikimo dienos gali paprašyti perduoti bylą toliau nagrinėti apylinkės teismui (šved. *tingsrätt*) (34 straipsnis). Jeigu Švedijos vykdymo tarnyba priima nutartį byloje dėl mokėjimo įsakymo arba bendros teisinės pagalbos, atsakovas per vieną mėnesį nuo nutarties priėmimo dienos gali prašyti atnaujinti bylos nagrinėjimą (53 straipsnis). Dėl kitų tarnybos nutarčių apeliaciniai skundai gali būti paduodami per keturias savaites nuo nutarties priėmimo dienos (55–57 straipsniai).

4 Kai tam tikrą veiksą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradėdamas skaičiuoti terminas?

Jeigu veiksmas turi būti atliktas per nustatytą terminą, jis paprastai pradėdamas skaičiuoti nutarties arba įsakymo priėmimo dieną. Tačiau tais atvejais, kai šaliai turi būti įteiktas dokumentas, terminas nepradedamas skaičiuoti, kol šalis jo negauna (įteikimo data).

5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?

Tais atvejais, kai šaliai turi būti įteiktas dokumentas, terminas nepradedamas skaičiuoti, kol šalis jo negauna (įteikimo data).

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?

Kai termino pradžios data yra nutarties arba įsakymo priėmimo data, terminas, per kurį turi būti atliktas nutartyje arba įsakyme nurodytas veiksmas, dažnai nurodomas konkrečia data. Tačiau kartais terminas, per kurį turi būti atliktas veiksmas, taip pat nustatomas nurodant tam tikrą dieną, savaitę, mėnesių arba metų skaičių; šiuo atveju terminas visada turi pradžią. Kai termino pradžios data yra įteikimo data, terminas veiksmui atlikti visada nurodomas dienomis, savaitėmis, mėnesiais arba metais nuo įteikimo dienos, t. y. nuo tos dienos, kurią šalis gauna dokumentą.

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

Jeigu terminas skaičiuojamas dienomis, nurodytų dienų skaičius yra ne tik darbo, bet ir kalendorinės dienos.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

Jeigu veiksmas turi būti atliktas per nustatytą terminą, jis paprastai pradedamas skaičiuoti nuo sprendimo arba įsakymo priėmimo dienos. Tačiau tais atvejais, kai šaliai turi būti įteiktas dokumentas, terminas nepradedamas skaičiuoti, kol šalis jo negauna (įteikimo data).

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

Įstatyme nustatytų terminų skaičiavimo įstatyme (šved. *lag om beräkning av lagstadgad*) (1930:173) nustatyta, kad tais atvejais, kai terminai skaičiuojami savaitėmis, mėnesiais arba metais, paskutinė termino diena yra diena, kuri pagal savo pavadinimą arba mėnesio dienos skaičių atitinka dieną, kurią prasidėjo terminas. Jeigu paskutinis termino mėnuo neturi tokios dienos, paskutine termino diena yra laikoma paskutinė mėnesio diena.

Jeigu diena, iki kurios turi būti atliktas veiksmas, yra šeštadienis, sekmadienis arba kita šventės diena (žr. 2 klausimą), Vidurvasario šventės išvakarės (diena prieš Vidurvasario šventę), Kūčios (gruodžio 24 d.) arba Naujųjų metų išvakarės (gruodžio 31 d.), terminas veiksmui atlikti pratęsiamas iki kitos darbo dienos.

Ši taisyklė taip pat taikoma, kai terminas pradedamas skaičiuoti įteikimo dieną.

Kai taikytinas 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles, taikomos šio reglamento nuostatos.

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

Jeigu diena, iki kurios turi būti atliktas veiksmas, yra šeštadienis, sekmadienis arba kita švenčių diena (žr. 2 klausimą), Vidurvasario šventės išvakarės (diena prieš Vidurvasario šventę), Kūčios (gruodžio 24 d.) arba Naujųjų metų išvakarės (gruodžio 31 d.), terminas veiksmui atlikti pratęsiamas iki kitos darbo dienos.

Ši taisyklė taip pat taikoma, kai terminas pradedamas skaičiuoti įteikimo dieną.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?

Nėra nustatyta konkrečių terminų pratęsimo taisyklių tais atvejais, kai šalis gyvena, yra įsisteigusi arba kitaip įsikūrusi už Švedijos ribų arba atokiame regione. Tačiau, kaip minėta, daugeliu atvejų teismas pats nustatys bet kurio termino trukmę ir tokiu atveju užtikrins, kad šaliai būtų suteikta pakankamai laiko veiksmui atlikti.

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Apeliaciniai skundai dėl teismo sprendimų arba nutarčių paprastai turi būti paduodami per tris arba keturias savaites.

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Jeigu terminas yra nustatytas įstatyme (pvz., terminas apeliaciniam skundui paduoti), jo negalima nei sutrumpinti, nei pratęsti. Jeigu šaliai buvo nurodyta atvykti į teismą arba atlikti kokį nors kitą veiksma, teismas, nustatydamas naują terminą, gali jį pratęsti. Ypatingais atvejais teismas bet kada gali atšaukti planuotą posėdį arba nustatyti ankstesnę posėdžio datą. Tačiau šalims turi būti suteikta pakankamai laiko pasirengti.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksma, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Ne (žr. 11 klausimą).

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Įsakymų ir pan. įvykdymo terminai

Jeigu ieškovas nesilaiko įsakymo pateikti papildomos su jo prašymu įteikti šaukimą susijusios informacijos arba jeigu yra kokių nors kitų kliūčių nagrinėti bylą, ieškinytis atmetamas. Jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį, dėl jo gali būti priimtas sprendimas už akių. Jeigu įsakymas neįvykdomas laiku, teismas vis tiek gali priimti sprendimą.

Neatvykimas į teismą

Bylose, kurios gali būti išspręstos sudarius taikos sutartį (pvz., komerciniai ginčai), vienai iš šalių neatvykus į apylinkės teismą (šved. *tingsrätt*), jis gali priimti sprendimą už akių. Kitais atvejais gali būti paskirtos baudos. Tačiau tais atvejais, kai bylos negalima išspręsti sudarant taikos sutartį (pvz., šeimos bylos), ieškovui neatvykus į teismą ieškinytis gali būti atmetamas, o neatvykusi priešinga šalis gali būti nubausta bauda arba atvesdinta į teismą. Jeigu ieškovas neatvyksta į bylos nagrinėjimą apeliaciniame teisme, apeliacinis skundas gali būti paliktas nenagrinėtas. Jeigu neatvyksta priešinga šalis, jai gali būti skirta bauda.

Terminas apeliaciniam skundui paduoti

Jeigu šalis apeliacinį skundą paduoda per vėlai, skundas bus atmetamas.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Jeigu terminas nėra nustatytas įstatyme, šalis prieš jam pasibaigiant turi kreiptis į teismą dėl vėlavimo ir prašyti pratęsti terminą. Jeigu terminas pasibaigė ir teismas vėliau ėmėsi veiksmų, pvz., priėmė sprendimą byloje, yra įvairių įprastų ir išimtinių priemonių, kurių šalis gali imtis. Šiomis priemonėmis gali būti siekiama arba atnaujinti baigtos bylos nagrinėjimą, arba – tam tikromis aplinkybėmis – pakeisti terminą (žr. 3 klausimą).

Paskutinis naujinimas: 09/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.